

GRUP DE TREBALL

TEXTE PER A LA UNIVERSITAT CATALANA DE PRADA

Agost, 1973

A Banyoles, el mes de Febrer de 1973 va tenir lloc una mostra organitzada per la Comissió de la Llotja del Tint i que representà la primera experiència col·lectiva d'art conceptual al nostre país.

Abans, el Setembre de 1972, i a partir d'una convocatòria per a participar a una exposició "d'art d'avantguarda" a Cadaqués, els artistes invitats varen reunir-se per a discutir la proposta. Si bé la mostra no va reeixir sí que va servir la trobada per a posar en evidència els nivells de coincidència que, en relació amb el fenomen artístic, hi havia entre ells partint del fet mateix que els reunia en atribuirlos des del status cultural una tendència o línia de les ja molt desenrotllades en altres àmbits culturals. Alguns dels assistents es constituïren en un grup per a la coordinació de les seves activitats. Aquesta primera experiència de presa de posició col·lectiva va conduir a la reivindicació d'una renumeració econòmica en concepte de prestació de treballs i va posar en qüestió els criteris de selecció fets amb caràcter de manipulació cultural, la qual cosa va provocar l'enfrontament i el conflicte amb els organitzadors i va dur els components del grup a la decisió de no participar en la mostra. Seguidament el grup emprengué un treball de clarificació a partir de les experiències de cada membre paral·lelament a una anàlisi de les seves possibilitats reals d'incidència en el nostre medi social, cultural i artístic. Durant les sessions de treball es posen en evidència tots els aspectes de penetració o colonització cultural que en més o menys grau podien haver-se instal·lat en les seves experiències o processos de realització. Tots els esforços del grup en aquesta darrera fase van dirigits precisament a trobar una coherència dins el nostre món cultural.

Comença, doncs, un període de reducció des de les mateixes arrels i motivacions d'acord amb una concepció de l'art com a pràctica no aïllada de les altres pràctiques i responsabilitats socials. És posada en qüestió i denunciada la crisi d'una concepció de l'art com un fenomen superestructural de producció elitista i dins el mercat de producció i circulació d'obres d'art que avui caracteritza el nostre context cultural. S'introdueix la informació en el mateix procés de realització desemmascarant la transcendentalització del subjecte intuïtiu i gesticulant, proveïdor i personatge central de l'especulació cultural burgesa. Es discuteix el llenguatge i mobilitzant-se en torn d'una tasca de sensibilització de l'espectador passiu alienat amb la contemplació artística, i portant-lo cap a una sortida de lectura crítica activa i creativa lligada a una realitat concreta en el marc de les nostres coordenades socials polítiques i culturals.

A través de la seva pràctica específica i com a resposta, el grup posa en dubte els pilars ideològics sobre els quals descansa la superestructura d'interessos del sistema cultural establert, nega la producció de l'objecte artístic susceptible d'apropiació pels aparells i mecanismes de la mercantilització a través de la borsa de l'art; i s'oposa, per tant, a continuar amb el paper del subjecte-artista que exigeix la ideologia dominant. Discuteix les línies d'una tàctica per a l'ocupació sistemàtica de les plataformes i mitjans culturals del sistema introduint la presència d'una pràctica artística revolucionària inscrita en una concepció materialista de l'art. Abandona d'una vegada per sempre la pràctica de donar-

se a conèixer com un "grup de tendència" dins els corrents del llenguatge artístic tant acurats com utilitzats pels sectors de manipulació i control artístic que amb la classificació cultural i el mecanisme d'atomització i aïllament neutralitzen els possibles continguts que atemptin contra l'esquema cultural establert. S'identifica d'altra banda, com a grup "heterogeni" capaç de potenciar dins del seu context la pròpia capacitat de convocatòria, eixamplant-se cada vegada més. Anteposant la presa de posició i l'actitud davant el greu problema de l'expressió artística, el grup deixa en segon lloc la diversitat d'actituds artístiques, subjectes sempre a la discussió i a l'anàlisi però que no poden ser mai motiu de conflictes exloents. Davant la necessitat d'una mínima capacitat d'articulació que permetí al artista de trobar noves formes de realització i comunicació amb la realitat que envolta i que dóna sentit a la seva existència en oposició a un cercle tancat i homogeni, el grup es constitueix i es proposa de continuar com una possible plataforma de convergència "heterogènia" que possibiliti i agilitzi la capacitat de resposta global dels artistes plàstics com a sector treballador dins el món de la cultura: és una resposta intersectorial que es refereix no, solament, al món de l'activitat artística, sino que també utilitza els mitjans que avui s'ofereixen davant les necessitats i exigències que creen els moviments de masses del nostre poble i que assenyalen, d'una manera inequívoca, la línia d'una avantguarda revolucionària.

D'aquí, el rebuig que el grup fa de la utilització del terme "art conceptual", entenent que aquest defineix i respon a experiències concretes que es mouen a diferents nivells dintre del nostre panorama cultural i s'introdueix així com a element de confusió i malentesa dels propòsits i plantejaments del grup en el seu estadi actual. Dels resultats d'aquesta primera fase en donen àmplia informació els treballs aquí presentats.